Nr. 2 Nał. poczt. opł. LUTYJ 1929 Rik IV (VIII)

RUSKA PRAWDA
(РУСКА ПРАВДА)

Wychodyt' raz na misiać.

Peredpłata	Redakcija i Administracija	CINA 15 GR.
Czwert'riczna z peres. pocz. 0.50 zł	w Krakowi ul. Karmelicka 21.	
Piwriczna . . . . . . 1 — zł.	Konto czekowe P. K. O. Nr. 407. 105	
Riczna . . . . . . 2 — zł		

Z ITALJI.

(Wyd na preharne misto Neapol W dali wydna hora — wulkan Wezuw, kotryj wid czasu do czasu wybuchaje).

Italja tworyt' papsku deržawu.

W dny 11 lutoho to roku zistała w Rymi pidpysana meży Riadom italskym a światoju Stołyceju umowa pokłykujucza do żytia na nowo papsku, cerkow u deržawu, znesenu czerez italskyj Riad w 1871 roci.

Dohowir toj, jakyj je diłom nynisznoho naczalnyka Italii Mussoliniohо, uznaje ciłkowytu nezałeżnist politycznu deržawy cerkownoji. jaka obiimaje tilko obszyr Watykanu z pałatamy i papskymy budynkamy. Plac wraz z kostełom św. Petra należyt do watykańskoji deržawy.

Papa bude mih bezposeredno zwertatyś do inszych zahranycznych deržaw czerez pocztu własnu, telegraf, telefon, radjo, bude tam także osibna stacja koliiowa papska. Meszkajuczi na obszari toji deržawy meszkanci budut piddanymy zhladno horożanamy toji deržawy.

Sudowu władu karania bude wykonuwaty sud italskyj, ałe dla każdoho wypadku bude wyznaczenyj sud na terytorju watykańsku

Ważne je oświdczenie toho dohoworu, kotre zwuczyt : szczo św. Stołycia chocze pozistaty i pozistane czuża dla wsilakych dił zemskych (doczasnych) meży inszymy deržawamy i dla zjizdiw meży narodnych, chyba, szczo inszi deržawy zwertajut sia do Papy z prośboju o poserednyctwo myrowe w razi sporu.

Jako widszkodowanie za zabrani dobra w 1870 roci czerez Riad italskyj distane apostolska Stołycia 750 miljoniw liriw hotiwkoju, a nadto oden miljard (tysiacz miljoniw) w paperach.

W toj sposib woskresła papska deržawa, jaka istniuwała piwtora tysiaczi lit do 1870 roku, koły to za czasiw złuczenia wsich zemel italskych dosy nezałeżnych, wojska italskoho korola wkroczyły do papskoji deržawy i Rymu i żaniały ich dla Italji Po 60 litnij pererwi Papa staje sia znowa nezałeżnym wołodarom newełykoji terytorji złożenoji z Watykanu.

Papa otrymuje można znoszenia sia z katołykamy ciłoho świta bez pereszkody zi storony italskych czy inszych wład, bo win i jeho uriadnyky je tak samo nezałeżnyj i netykajemyj jak kożdyj inszyj cisar czy korol i ich uriady.

—o—

Polityka dotychczasowych radykalnych riadiw italskych stremiła do ponobłenia św Stołyci, do zdawłenia w italskim narodi religijnoho poczutia i wiry. Naslidstwom toji polityky riżnych adwokatiw i doktoriw (szczoś tak jak u nas) buw upadok wiry w masach narodnych, rozszyrenie sia socjalizmu i komunizmu, a dijszło to tak daleko, szczo o mało Italja ne zaminyłaś w taku samu bolszewycku deržawu, jak nynijszna Rosja. Do takoho stanu doweła kraj nenawyst' radykaliw do wiry i św. Stołyci Ne tilko, szczo ta upała, ałe i kraj znajszow sia nad berehom propasty.

Nimci udajut oboronciw Rusyniw.

Ciłkom to Nimciam ne do twary wystupaty w roli opikuniw i oboronciw narodnosnych menszostyj! Jak widomo w riżnych derżawach istniujut menszosty narodni, jak Polaky w Nimeczczyni, Rusyny i Biłorusyny, Nimci i Żydy w Polszczi, Madiary, Słowaky, Rusyny i Polaky w Czechach. Wsi ti narodni menszosty majut zasterężne powne prawo rozwytku i nacjonalnu swobodu. Tak i powynno buty, ałe w dijsnosty je pid tym zhladom najhirsze w Nimeczczyni. Piwtora miljona Polakiw maje tam kilkanajciat szkił, koły piw miljona Nimciw w Polszczi maje kilka sotok szkił.

I ot własne ti Nimci, kotri je majstramy w hnobłeniu czużych narodiw wziały na sebe śmisznu rolu oboronciw nacjonalnych menszostyj. Podały ony w Sojuzi Narodiw w Żenewi pid obrady sprawu oborony małych narodiw i utworenia stałoji komisji dla tych spraw.

Dywne to, szczo Nimci znani jako najbilszi i bezhladni worohy druhych narodiw, jako katy Słowian, a w czasi wojny świtowoji wsławłeni wiszaniem newynnych Rusyniw tysiaczamy za szpiończęsto, za wołoczenie i zamykanie Bohu ducha wynnych ludyj po Talerhofach i Terezynach, a teper nyszczat dali Polakiw — nahło majut śmiłist' wystupowaty w oboroni hnobłenych i pokrywdżenych narodiw. Hadały ony sobi, szczo jak bude stworena komisja dla spraw nacjonalnych menszostyj, ony budut mohły miszaty sia do spraw ruskych w Polszczi i spokijno pidjudżuwaty Rusyniw.

Ałe naszczastie,, ani mali narody ne potrebujut nimeckoji opiky, a szczo sia tyczyt Rusyniw, to majut ony powne dowirie dla polskoho Riadu, a tych kilkadesiat paniw posłiw — szowinistiw i zbałamuczenych zahorilciw ne bere sia pid uwahu. Je ony kapla w mori i jakby ne teror, ue buływy posłamy. A dali świt ciłyj zanadto dobre znaje, chto sut Nimci ta ichni hrichy. Ne udast' sia im zamysł muczenia wody w naszym kraju.

REWOLUCJA W MEKSYKU.

W kraju Meksyku w Ameryci wybuchła rewolucja wijskowa. Prowadyt jiji generał Agire protyw riadu Portesa Gila.

Dotychczasowyj riad meksykański pereslidowaw straszno katołykiw, wiszaw ich, strilaw bez żadnoji wyny A ne tilko katołykiw, bo i wsich swoich protywnykiw politycznych. Dlatoho nycz dywnoho, szczo wybuchła rewolucja, kotroji prowidnyky wid razu prohołosyły swobodu perekonań religijnych. Zaraz też wsi kostełý dotychczas zamkneni zistały widkryti i zaczała sia znowu widprawlaty służba Boża.

W rukach powstanciw znajszło sia 8 staniw (krajiw) kotri ochotno pryłuczyły sia do rewolucji. Woroh cerkwy Kabjes nyniszny prezydent Meksyku za wsiaku cinu pcstanowyw zdawyty rewolucju i obiciaw wywiszaty jiji uczasnykiw.

Do rewolucji pryłuczyła sia czast' floty i prohołosyła prezydentom Walenzela. Misto hołowne (nazywajucze sia tak samo jak ciłyj kraj) Meksyk, predstawlaje obraz jak pidczas wojny. Cili masy wojska perejiżdżajut do czastyn kraju de wybuchła ewolucja.

Prezydent Kaljes skłykaw Radu Ministriw i radu wojennu na kotrij okazało sia szczo bilszist' generałiw pozistała wirna staromu Riadowy. Zdaje sia, szczo powstanie wpadaje, bo bilszist wojska oświdczyłaś za Riadom a protyw rewolucji.

Riad Staniw Zjedynenych popyraje dawnu władu Meksykańsku, prodaje im zbroju i samołety, dlatoho Kaljes je pewnyj pobidy.

Meksyk kraj znanyj z wicznych rewolucyj maje szcze jednu rewolucju bilsze.

BOŻEWILNA RADA HROMADSKA W „PACI“.

W seli Wola Jakubowa powitu drohobyckoho zistało aresztowauych 15 radnych hromadskych i widstawłenych do wiaznyci w Sambori. Otoż ti radni dały sia namowyty jakymś agitatoram zi świta, kotri im pidsunuły jakeś pyśmo każuczy, szczo tam stoit, szczo Rada hromadska toho seła tilko prosyt o polipszenie swojeji doli i o prawa wyborczi do derżawnych wład. Takyj samyj wnesok oden z radnych otumanenyj czerez Undo — worohiw naroda postawyw i w radi i ta niczoho sia ne spodiwajuczy uchwałyła i pidpysała pyśmo, tym bilsze, szczo ono mało buty pisłane do Starostwa.

Szczoż sia odnak okazało? Otoż pidsunene radnykam pyśmo zajawlało, szczo „Ukrainci“ budut borotyś do ostatnioji krpali krowy za prawa „ukraińskoho“ naroda i nezałeżnist' „Ukrainy“ i nezałeżnist rad hromadskych wid Starostwa i Wojewidstwa. Wreszti na cil perewedenia toji borby pryznaczuje Rada stału sumu hroszej w budżeti hromadskym.

Tu bożewilnu zajawu nakazały radnyky witowy zawezty do Starostwa w Drohobyczy, szczo win pid hrozoju i zrobyw. Koły odnak wertaw domiw, jakiś agitatory dijsno strilały do neho.

Starosta drohobyckyj porozumiw sia z sudom i na druhyj deń wsich pidpysanych radnych wynnych czy ne wynnych żandarmerja aresztowała i widstawyła do kryminału.

A teper małe pytanie: Jak mohły sia poważni lude daty tak otumanyty jakymś zahorilciam i na umi chorym zaslipłenciam protyderżawnym? Można zrozumity, szczo czasom Rada hromadska stoit pid terorom worohiw swoich i derżawy, ałe preciń na to je policja i żandarmerja, szczoby pidjudżujuczoho ahitatora daty aresztuwaty, a ne usłuchaty takoho złoczynnyka, pidpysaty jakiś durnyci protyw derżawy, jakych ani Starostwo ani nichto sia ne perestraszyt i distaty sia do kryminału.

Na szczastie znajszłaś taka hłupa Rada hromadska tilko jedna na paru tysiacz. Druhoho takoho prymiru i w biłyj deń zi świczkoju. ne znajty.

Teper panowe radni żałujut pidpysania, ałe trudno i darmo, za łehkowirne pidpysanie hłupych riszeń i zajaw budut dowho sydity ciłkom nepotribno w kryminali.

STRYMANIE PARCELACJI GRUNTIW CERKOWNYCH.

Okrużni uriady zemelni u Wschidnij Małopolszczy strymały dalszu dyku parcelacju dibr cerkownych pereprowadżenu czerez kapituły hrecko - katołycki u Lwowi i Stanisławowi.

Pryczynow toho strymania parcelacji buły czysłeni zażałenia i skarhy selan newdowołenych zi sposobu pereprowadżenia jeji, pryczim prodawano za doroho, nadto w bohato wypadkach zamityły wɫady nadużyta pry prodażi.

W koździm razi małorilni i bezzemelni selane ne mohły statyś szczasływymy nabuwciamy cerkownoji zemli. Chto maw bilsze hroszej i hotiwku, toj zemlu distaw. Bidaky ne mały tam czoho szukaty, choczby chotiły płatyty na raty. A włastywa cil parcelacji buła własne obdaruwały gruntom bezrilnych i małorilnych selan. Za tu cil zabuły jakoś obi kapituły. Bodajto harni ciły i słowa, a w dijsnosty je wse inaksze!

Wełyka rewolucja w Afganji.

Pered paru misiaciamy jizdyw po krajach Europy, a buw także w Polszczi korol newełykoji derżawy w Azji nedałeko Chin i Indyj. Toj korol Aman Ullach po zobaczeniu inszych, kulturnych krajiw, zaczaw po pryjizdi i u sebe wprowadżuwaty nowi poriadky. Zaczaw win budowaty dorohy, koliji, szkoły, wydaw nakaz noszenia europejskich uboriw, a żenszczynam nakaz pokynenia zasłon na twary, jak to je u mahomedan. Robyw win ti wsi reformy za skoro i dlatoho narod pidjudżenyj czerez muzułmańske duchoweństwo, zrobyw bunt, zdaje sia wspomahanyj czerez jakuś susidnu derżawu.

Rewolucja obniała ciłyj kraj‘ korol Aman Ullach łedwo z żytiem utik z mista Kabulu, zaniatoho czerez rizni bandy. W misce Amana Ullacha nastaw prowidnyk tych band Chabib Ullach. Z nowoho miscia pobutu swoho zaczaw sia boronyty dawnyj korol. Wojsko pereważno pozistało pry nym, ałe suprotyw band rozbijnycz ne mohło daty radu. Borby trewajut dosy, a ne je pewne, jak własty wo predstawlajut sia stosunky w tim kraju. Okazujeś, szczo reformy sut dobri, i pożytoczni dla kraju, ałe treba sia czysłyty z wołeju naroda. Tilko w Turcji udało naczalnykowy derżawy Kemałewy pry pomoczy ostrych kar wprowadyty europejski poriadky, a preciń Turcja łeżyt czastynno w Europi, a Kemal je duże czerez narod lubłenyj.

ZI SPRAW INWALIDSKYCH

DODATKOWA REJESTRACJA INWALIDIW WOJENNYCH.

W naslidok starań riadowych czynnykiw, riszeń zwiazkiw inwalidskych i także naszych starań i statij za pryznaniem dodatkowoji rejestracji dosy nezarejestrowanych inwalidiw nareszti Sojm uchwaływ ustawu, dopuskajuczu szcze raz rejestracji dla tych inwalidiw, kotri z jakychnebud‘ pryczyn ne zhołosyły sia w 1921 roci do rejestracji. Teper ustałeno ostatnij reczyneć do kincia 1930 -ho roku, znaczyt, szczo zbałamuczeni czerez agitatoriw protyderżawnych neczysłeni zresztoju inwalidy majut możnist zhołosyty sia jako inwalidy, a po dokazaniu, szczo inwalidstwo majut z wojny, distanut nareszti rentu inwalidsku.

Ustawa perejszła w Sojmi, a maje buty jeszcze uchwałena czerez Senat, ałe je pewnist‘ szczo perejde bez żadnoho suprotywu.

W toj sposib skinczyt sia terpinie i hołod neodnoho inwalidy, kotryj uwiryw agitatoram i riżnym adwokatam i czasom nawit rozagitowanym „ksiendzam“, kotri widradżuwały inwalidam ity do rejestracji, ałe jak potomu bidak pobaczyw, szczo zrobyw hłupstwo, a inszi mudrijszi zarejestrowani distajut pensju to agitatory ne chotiły bidaka znaty.

Teper wydno, do czoho doprowadżuje słuchanie agitatoriw honiaczych za posolskymy mandatamy.

Bandyckyj napad „herojiw“.

W biłyj deń dokonały u Lwowi zbałamuczeni ruski studenty napadu na hroszewoho łystonosza dla rabunku hroszej. Cia podija prynesła nowyj sorom dla zaslipłenciw. Nap ły ony na bidnoho czołowika, kotryj kriwawo pracjuje na wyżywłenie sebe i chotiły ho usmertyty.

Sprawa predstawlaje sia oś tak: kilkoch studentiw, miż nymy syn parocha zmowyły sia, szczoby dla zdobutia hroszej w łehkyj sposib napasty na łystonosza i zrabuwaty ho. Czekały na neho w odnim pomeszkaniu, de win prynis paru złotych prysyłky, napały, zaczały ho byty po hołowi, dusyty, łystonos wybyw kristłom wikno i zaczaw kryczaty o pomicz Heroji w trijku zaczały wtikaty, odnoho zastriływ policaj, a dwoch inszych, meży kotrymy buła jakaś „weseła żenszczyna“, wtikły, utikajuczych chotiw strymaty konduktor tranwajowyj, ałe student bandyt postriływ ho na smert‘.

Toj nowyj wystup zaslipłenciw wyklykaw oburenie wsich uctywych Rusyniw, a sorom za newynnu krow pade tilko na szowinistiw. Zaczynajut ony pereminiaty sia na zwyczajnych bandytiw. Sumne tilko, szczo parochy wychowujut sobi dityj na bandytiw abo, jesły ony newynni tomu, to wynownykiw treba szukaty posered szyryteliw wicznoji borby z Polakamy.

Lutyj maje dniw 28.

Kalendar hrecko — katołyckyj

1	Piat.	Makarja
2	Sub.	Ewtymija
3	Ned.	Maks i N.
4	Pon.	Tymot. i A.
5	Wtor.	Kłyment.
6	Ser.	Ksenji pr.
7	Czetw.	Hryhorja
8	Piat.	Ksenofonta
9	Sub.	Perenes m.
10	Ned.	Jefrema
11	Pon.	Ihnat
12	Wtor.	TRECH ŚW.
13	Ser.	Kyra i Iw.
14	Czetw.	Lutyj. i Tryf.
15	Piat.	STRITENJE H.
16	Sub.	Symeona
17	Ned.	Izydora
18	Pon.	Ihafji
19	Wtor.	Wukoła
20	Ser.	Pantenja
21	Czetw.	Teodora
22	Piat.	Nykyfora
23	Sub	Charłamp.
24	Ned.	Własija
25	Pon	Mełetija
26	Wtor.	Martynija
27	Ser.	Kyryła
28	Czetw.	Onysyma

Z KRAJU.

Polski dukaty.

Nezadowho pojawlat sia dukaty zołoti wartosty po 20 i 50 złotych.

Zasud Marjawickoho epyskopa.

W misti Płocku istniuje sekta „Marjawitiw“, kotrych epyskop jak raz zistaw w procesi sudowim zasudżenyj na wiaznyciu za nemoralni sprawky z diwczatamy.

Kradiż nikoły na dobre ne wychodyt.

Koło Rizdwianych świat nedałeko mista Wołodymiria w seli Pidhajci na Wołyni dwoch tamosznych selan zakrało sia do pywnyci odnoho gospodara, szczoby zwidtam distaty sia do seredyny domu i obikrasty pomeszkanie.

Tymczasom stuk złodijiw perebudyw gospodara, kotryj razom z nad bihszymy selanamy dopały złodijiw i tak tiażko pobyły, szczo oden złodij zhynuw zaraz na miscy, a druhyj na druhyj deń w szpytali.

I itlko podumaty: za łakimstwo na kilka złotych stratyły oba złodiji żytie. Złoczyn skorsze czy piznijsze wychodyt na świtło i ponosyt karu.

Wże wyjszła z druku knyżeczka

O KAPITALIZACJI RENTY

ułożena czerez

Dr. STANISŁAWA KULPU

CINA 1. 50 zł. — — — — CINA 1. 50 zł.

Peredpłatnyky „Ruskoji Prawdy“

płatiat cinu 1 zł.

Do nabutia w naszij Redakcji

Czytajte

PRAWDYWYJ SELAŃSKYJ CZASOPYS

„RUSKU PRAWDU“

i

JEDNAJTE NAM

NOWYCH PEREDPŁATNYKIW.

Wydaje i widpowidaje Stefan Koss — Drukarnia „Kresowa“ w Krakowi.